

08
επαναληπτικά
θέματα

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ»

Α. Κείμενο 1 (Βιβλίο 2, Κεφάλαιο 3, §§ 51-53)

Πάλιν δέ εισελθὼν εἶπεν: «Ἐγὼ, ὦ βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἷου δεῖ, ὅς ἂν ὁρῶν τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους μὴ ἐπιτρέπη. Καὶ ἐγὼ οὖν τοῦτο ποιήσω. (Καὶ γὰρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τὸν φανερώς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἔστι δέ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μὲν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἔξω τοῦ καταλόγου κυρίους εἶναι τοὺς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγὼ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν. Καὶ τοῦτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν».

Ακούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν καὶ εἶπεν: «Ἐγὼ δ' ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἱκετεύω τὰ πάντων ἐννομώτατα, μὴ ἐπὶ Κριτία εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμέ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὅνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι.

Καὶ τοῦτο μὲν, ἔφη, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι οὐδέν μοι ἀρκέσει ὅδε ὁ βωμός, ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδεῖξαι, ὅτι οὗτοι, οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι. Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες καλοὶ καγαθοί, θαυμάζω, εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ ταῦτα γινώσκοντες ὅτι οὐδέν τό ἐμόν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τό ὑμῶν ἐκάστου».

Κείμενο 2 (Βιβλίο 2, Κεφάλαιο 4, §§ 1)

Τέτοιος στάθηκε ο θάνατος του Θηραμένη. Τότε πια θεώρησαν οι Τριάκοντα πως ήταν ελεύθεροι να τυραννούν δίχως φόβο. Όχι μόνο απαγόρευσαν σ' όσους δεν ήταν γραμμένοι στον κατάλογο να μπαίνουν στην πόλη, αλλά τους άρπαζαν κι από μέσα απ' τ' αγροκτήματά τους για να τους πάρουν, αυτοί κ' οι φίλοι τους, τη γη τους. Οι κατατρεγμένοι κατέφευγαν στον Πειραιά, μα κ' εκεί συνεχιζόταν ο διωγμός. Τα Μέγαρα κ' η Θήβα γέμισαν πρόσφυγες.

(Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**

Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:

«Πάλιν δέ εισελθών.....λυμαινόμενον.»

«Ακούσας ταῦτα.....τὴν κρίσιν εἶναι.»

(Μονάδες 30)

2. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

α) Να σχολιάσετε τη φράση: «...ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν...ἱκετεύω...».

(Μονάδες 10)

β) Γιατί χαρακτηρίζονται οι Τριάκοντα «ἀδικώτατοι» και «ἀσεβέστατοι»; (Να ληφθεί υπόψη και το μεταφρασμένο κείμενο)

(Μονάδες 10)

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Ποια τα χαρακτηριστικά του υπεύθυνου πολίτη κατά τον Θουκυδίδη;

(Μονάδες 10)

4. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

- Να βρείτε ετυμολογικά συγγενείς λέξεις μέσα από το κείμενο με τις παρακάτω: γνωστός, φήμη, γράμμα, νόμισμα, αλοιφή.

(Μονάδες 10)

5. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

- α) Η § 52 να γραφεί με την αλλαγή: *ὁ Θηραμένης* = *οἱ φεύγοντες*.
- β) Να κλιθούν στον αντίθετο αριθμό: *ἐγώ, ἄνδρα, τουτονί, ὄνομα*.
- γ) *ἀκούσας, γινώσκοντες*: να αντικατασταθούν χρονικά οι μετοχές.
- δ) *ἐννομώτατα, ἀδίκώτατοι, ἀσεβέστατοι*: να γραφούν οι βαθμοί στα αντίστοιχα επιρρήματα.

(Μονάδες 20)

6. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

- α) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου: *ἀποθνήσκειν, κυρίους, πάντων, οὐδέν, τοῦτο*.

(Μονάδες 5)

β) Να συνδέσετε τους επιρρηματικούς προσδιορισμούς της στήλης Α (§ 52-53) με τους χαρακτηρισμούς της στήλης Β.

A

1. ἐπὶ τὴν ἐστίαν
2. κατὰ τοῦτον
3. μόνον
4. περί ἀνθρώπους
5. καὶ ταῦτα γινώσκοντες

B

- α. ποσού
- β. αναφοράς
- γ. συμφωνίας
- δ. εναντίωσης
- ε. τόπου (στάση)

(Μονάδες 5)